

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.

Posamezna številka
1 din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje

Strossmayerjeva ulica 1
pritličje.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Na daljnem vzhodu.

V članku »Ruska beseda« smo se v predzadnji številki bavili z angleško-ruskim razmerjem. Videli smo kako zelo je vzrasla Rusija in v kaki zadregi je mogočena Anglija, ki nima poguma, da bi rekla v Kini odločno besedo ali pa celo storila kak odločilen korak.

V članku »Problemi daljnega vzhoda« pa se bavi »Jutro« z razmerami v Aziji. Zanimiva izvajanja podajamo svojim čitateljem, ker so pregledna ter zadevajo problem točno in ga razumljivo tolmačijo.

Zelo potrebno je pogledati na velike dogodke v vzhodni Aziji s širšega vidika.

Na Kitajskem gre danes predvsem za dvoje. Prvič se odigrava odločilna faza kitajske notranje borbe; na eni strani je radikalnosocijalistična stranka Kuomintang, ki združuje v sebi radikalne meščanske demokrate, socialiste ter komuniste; na drugi strani so nasprotniki, ki pa ne tvorijo niti enotne fronte niti politično ene stranke. Šteti pa jih je treba vse k reakcionarnjem.

Drugič gre v kitajski domači vojni za zmago kitajskega nacionalizma, ki pomeni po eni strani obnovo reda in organizacije v Kini, po drugi strani pa temeljito emancipacijo od tujega vpliva. Ta del kitajskega problema je najbolj znan, zato ni potreba mnogo govoriti o njem. Kitajski nacionalizem se obrača danes zoper Anglijo kot ekonomsko najbolj angažirano velesilo, naperjen pa je faktično prav tako zoper vse druge države, ki sodelujejo pri inozemskih privilegijih v Kini. Prizadete so tedaj posredno tudi Japonska, Francija in Amerika poleg manjših udeležencev.

Dve velesili pa sta, ki se jih kitajski nacionalizem ne tiče. To sta Nemčija in Rusija. Nemčija je izgubila svoje pozicije v Kitajski s porazom v svetovni vojni. Rusija se je odrekla vseh carskih privilegijev in pravic sploh ter je sedaj razen v severni Mandžuriji in v Mongoliji popolnoma neudeležena, vsaj v smislu angleškega ali japonskega pojmovanja. Rusiji mora iti tedaj jako dobro v račun, ako se ji posreči s pomočjo kantonskega nacionalizma vreči ostale velesile iz Kitajske. S tem doseže enakopravnost z njimi. Prav tako se mora Nemčija veseliti uspehov ruske propagande, saj jemljejo velesilam one pridobitve, ki se jih je morala ona odreči spričo poraza l. 1918.

Zdaj pa je treba pogledati še nekoliko dalje. Računati se mora z eventualnostjo kitajske renesanse, s politično, gospodarsko in kulturno emancipacijo; dasi so tu težave in ovire mnogo večje, vendar ni nemogoče, da se Kina osamosvoji kakor se je Japonska, ki se je v nekaj desetletjih dvignila iz neznatne in necivilizirane države v velesilo, ki je mogla obračunati celo z veliko Rusijo. Ni izključeno, da se posreči Kitajcem enako nagel in temeljit procvit, dasi seveda so tu spričo večjega teritorija in hujše konservativnosti večje ovire.

Komu v škodo bi se izvršila prenovljena Kitajška? Okrog tega vprašanja se mora sukati premotranje bodočih odnošajev med Kino in velesilami. Tu bi bilo mogoče misliti, da bi bila emancipacija Kitajcev v škodo Rusiji, ki je poglavitna neposredna sosedica Kitajske. Toda stvar pač vendarle ni opasna, zakaj proti severu se Kitajci radi klimatičnih razmer ne širijo; tam jim je prehladno, prav tako kakor tudi Japoncem, ki niti vsega svojega teritorija na severu ne morejo obljubiti.

Pač pa je za Kitajce prikladen jug. Tamkaj se nahaja malajsko otočje, ki je last Holandcev, tam so Filipini, ki so v rokah ameriške Unije in na jugu je naposled Avstralija, kjer so še ogromni prostori za kolonizacijo, kar je prav za Kitajce — in Japonce seveda — ogromnega pomena; o zapadni Ameriki, ki je enakega značaja, niti ne govorimo; prav tako smo izpustili Francosko, Indokino, ki spada v isto vrsto.

V navedenih smereh se mora tedaj uveljaviti eventualna kitajska ekspanzivnost; tu se more pojaviti Japonska kot tekmeč, a Rusije ne. Zato je s teh širših vidikov popolnoma pravilno in dalekovidno, ako ruska vlada podpira kitajske nacionaliste; s tem se ruski interesi ne ogrožajo, marveč baš obratno.

Politika

p JUGOSLAVIJA NA MEDNARODNIH KONFERENCAH. Glavno tajništvo Društva narodov je obvestilo vse zainteresirane države, da se vrše tekom letošnjega leta sledeče konference, na katere naj pošljejo države svoje zastopnike: Dne 21. marca: razorožitvena konferenca. Našo državo bodo zastopali na tej konferenci bernski poslanik Milan Jovanović, stalni delegat pri Društvu narodov Fotić, ar-

mijski komandant general Kalafatović in fregatni kapetan Marjašević. — Dne 4. maja: gospodarska konferenca. Za to konferenco so odrejeni kot delegati londonski poslanik Gj. Pričić, univerzitetni profesor v Beogradu dr. Todorović, generalni tajnik Zveze industr. korporacij v Beogradu dr. Čurčin in stalni delegat Fotić. — Dne 7. julija: konferenca Unije za mednarodno pomoč. Na tej konferenci bosta zastopala našo državo predsednik Rdečega križa Marko Leko in stalni delegat pri Društvu narodov Fotić.

p Naše zunanje posojilo. Zastopniki ameriške bančne skupine Blair v Newyorku se že par dni mudijo v Beogradu. Ponudili so finančnemu ministru emisijo drugega obroka investicijskega posojila v znesku 100 milijonov dolarjev iz leta 1922. Blair nam ponuja sedaj 30 milijonov dolarjev pod pogoji kakor pri prvem obroku, le obrestna mera bi se znižala od 8 na 7 odstotkov. Emisijski tečaj bi znašal 86,75. Finančno ministrstvo smatra, da je ta ponudba absolutno nesprejemljiva. Predvsem so se finančne razmere naše kraljevine od leta 1922 znatno izboljšale. Dinar je že dve leti stabilen. Obveznice prvega Blairovega posojila so že zdavnaj nad pari in kotirajo v Ameriki 104 dolarje za 100. Razen tega so se tudi razmere na svetovnih denarnih tržiščih temeljito spremenile. Danes se že skoraj povsod opaša preobilica gotovine, krediti pa se dajejo po ugodnejših obrestih. Posojilo po 7-odstotnih obrestih in z emisijskim tečajem 86,75 se nikakor ne more smatrati za ugodno. Kakor se čuje iz finančnega ministrstva, ne bo vlada sprejela Blairove ponudbe in se bodo razgovori prekinili. Vršijo se tudi razgovori z neko angleško finančno grupo, ki ponuja sicer ugodnejši emisijski kurz, postavlja pa druge, za nas nesprejemljive pogoje.

Celjska kronika.

c Mestno gledališče. V torek dne 8. t. m. gostujejo po daljši pavzi člani Narodnega gledališča v Ljubljani s komedijo »Pri lepi krčmarici«. V glavnih vlogah nastopijo med drugimi ge Juvanova, Debeljakova in M. Danilova ter gg. Cesar, Lipah, Gregorin in Medven. Dejanje se vrši v Florenci v 18. stoletju ter je vsled duhovitosti in pikantnosti stalno na repertoarju v Berlinu in Parizu.

c Slovo učiteljstva od nadzornika Černeja. Dan 5. sušca je bil sijajen

svedok kako priljubljen in popularen je naš odhajajoči šolski okrajni nadzornik gospod Ludvik Černej. Sicer še čil, krepek, se je pa vendar poslužil sedaj veljavnega šolskega zakona in je izstopil iz aktivnosti. Zato mu je zbrano učiteljstvo celjskega, laškega in vranskega okraja (deloma po odposlanstvu zastopnikov) priredilo slovesno odhodnico ob priliki učiteljskega zborovanja v dvorani »Celiskega doma«. Bilo je nad 200 navzočih udeležencev obojega spola. Slavile so se priznane vrline kakor izvedenost v stroki, značajnost, skromnost, delavnost slavljenca ter se mu je želelo, naj bi še dolgo vrsto let delal v prid in blagor slovenskega naroda in ljube naše domovine. Ganjenega srca se je slavljenec zahvaljeval in želel, da bi učiteljstvo na poti »na vzgor« svojemu stremljenju in zasmotrenemu delu zvesto ostalo in tudi njegovega naslednika vrlo podpiralo v težavnem delovanju za narodno šolsko vzgojo. Pri zvokih ubrane domače godbe in ob krasnem petju se je razvila prisrčna, zabavna veselica, katera ostane vsem v najprijetnejšem spominu. Živel naš vrli Černej. — J.

c Novi srezki šolski nadzornik. Na srezkem poglavarstvu je te dni nastopil svoje mesto novi šolski nadzornik za srez Celje-Vransko g. Rihard Pestevšek. Novi nadzornik je na glasu kot odličen vzgojitelj in mladolinjub.

c Nočno lekarniško službo opravljata ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

c »Mednarodni Žid«. Z današnjo številko smo začeli objavljati razpravo: Henry Fordov »Mednarodni Žid«. Pri-pominjamo, da s priobčevanjem dela ne zavzemamo nikakega stališča.

c Sokolska župa v Celju. V seji starešinstva dne 4. marca t. l. so se izpopolnile še naslednje funkcije: mat-trikar brat Tine Novak, predsednik manjšinskega odseka brat Josip Smert-nik, predsednik župnega zdravniškega odseka brat Jakob Rebernik, statistiko je prevzel župni tajnik. V odbor Jugoslovenskega sokolskega saveza je bil izvoljen br. dr. Jurij Štempihar, namestnika brata Kramar in Čepin.

c REDNI SESTANEK ČLANOV ORG. SDS V CELJU se vrši vsako sredo zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razprav točno ob pol devetih.

c OPROSTITEV OD TAKS. Finančno ministrstvo je oprostilo od taks Prostovoljno gasilno društvo v Celju.

Ambrose Bierce:

Filozof Parker Adderson.

(Konec.)

— Bila je — je opomnil resno vohum — strašna za naše nekulturne prednike, ker ni bilo v njih dovolj spoznanja, da bi ločili pojem zavesti od pojma čutno sprejemljivih oblik, v katerih se izraža. Tako nekako, kakor si duševno nizka vrsta n. pr. opica najbrž ne more predstavljati hiše brez stanovalcev in spravila sliko razrušene kočee v zvezo s predstavo bolnega prebivalca. Za nas je smrt strašna pač zato, ker nam je to mnenje že oddavna privzgo-jeno in ker si to mnenje razlagamo s pustolovsko fantastičnimi teorijami. — Ravno tako, kakor dajejo imena raznih mest povoda legendam, da razjasnijo njih postanek, in kakor si nespametno ravnanje vedno prikraja filozofične nauke, da bi se opravičilo. Lahko me, gospod general, spravite na vislice, ampak s tem je Vaša oblast tudi že pri kraju; ne morete me obsoditi, da pridem v nebesa. —

General kakor da sploh ni poslušal. Vohunovo govorjenje je samo speljalo njegove misli na nenavajeno pot, zdaj pa so se gibale in sklepale že samestojno.

Vihar je pojenjal; svečano nočno

ugodje se je združilo z njegovimi pre-mišljevanji in jih ovijalo v mračno senco nekakega nadnaravnega strahu. Morda je bila tudi slutnja? —

— Ne bi rad umrl — je dejal — nocoj ne bi rad umrl ...

— Oficir od štaba, ki je vstopil, ga je prekinil. Bil je generalni profos, stotnik Hasterlick. Takoj se je vzdramil in vsa odsotnost duha mu je v hipu izginila iz obraza.

— Gospod stotnik — je rekel in odzdravil oficirju — ta mož je severno-amerikanski vohun, ki so ga vjeli v naših linijah. Priznava. Kakšno je vreme? —

— Vihar je polegel; zdaj sije luna.

— Dobro. Vzemite par ljudi, pe-ljite ga na vežbališče in ga ustrelite. —

— Pretresljiv krik se je izvil iz vohunovih prsi. Vrgel se je naprej, stegnil vrat, divje izbulil oči in stiskal pesti.

— To ni res, to ne more biti res, Vi močete tega, Vi veste vendar, da mi je umreti šele jutri zarana — je kričal hripavo, v skoro neartikuliranih glasovih.

— Tega Vam nisem rekel — je od-vrnil mirno general — to ste samo Vi sami tako domnevali. Umrli boste se-daj. —

— Ali prosim Vas, rotim Vas, go-spod general, da se spomnite, da mo-

ram biti obešen — predno bodo pri-pravljene vislice, bo trajalo nekaj časa, dve uri, eno uro. Vohune obešajo! Skli-cujem se na vojno sodišče! Za božjo voljo gospod general, premislite, kako kratko —

— Gospod stotnik, izvršite mojo odločitev. —

Oficir je potegnil sabljo, ostro po-gledal vjetnika in molče pokazal proti izhodu. Vjetnik, mrtvaškobled, se je obotavljal, oficir ga je zgrabil za ovrat-nik in ga rahlo potisnil naprej. Ko se je približal šotornemu drogu, je skočil vohun kakor divji k njemu, zagrabil kakor mačka urno za ročaj lovskega noža, potegnil orožje iz nožnice, sunil stotnika v stran, ga vrgel po tleh in pa-del čezenj. Nato se je vrgel z noro bes-nostjo na generala. Miza se je prevr-nila, sveča je ugasnila. Borila sta se v temi, kakor je prišlo. Generalni profos se je pobral in hitel svojemu koman-dantu na pomoč. V temi se je sam spodtaknil nad borečima se postavama. Kletvice in nezvezno kričanje, polno besnosti in bolečine se je čulo iz tega zmešanega klopka teles in udov. Šotor se je nad njimi prevrgel in pod nego-vimi ovijajočimi, ovirajočimi gubami se je borba nadaljevala. Tassman, ki je bil svoje povelje izvršil in se pravkar vrnil, je nedolžno zaslutil, kaj se tu godi. Odvrgel je svojo puško, segel na

dobro srečo v pregibajoče se ponjave in se zaman trudil, da bi oprostil pod njimi ležeče ljudi. In straža, ki je hodi-la pred šotorom gor in dol in ki bi si ne upala zapustiti svojega mesta tudi če bi se zemlja udirala, je vstrelila v zrak ...

Strel je alarmiral taborišče, ogla-silo se je dolgo trajajoče bobnanje in trobente so dajale signal za zbiranje. V mesečini so se prikazale napol oblečene postave vojakov, v teku so se zbrali in nastopili v red. To je bilo potrebno; v nastopu so bili ljudje pod nadzorstvom; stali so s puškami ob nogi, medtem pa so generalov štab in k njegovi eskorti spadajoči ljudje dvignili podrti šotor in spravili izsople in krvaveče borilce vsaksebi.

Eden izmed njih je bil zares izso-pel: stotnik je bil mrtev. Ročaj lovskega noža, ki je molel iz njegovega vratu, je bil pod brado nazaj potisnjen tako, da je konica obtičala v čeljustnem kotu. Roka, ki je ta sloviti udarec zadala, ga ni mogla več potisniti iz rane. Mrtvečevi prsti so držali za sabljo s tako silo, da so jih živi zaman poskušali razkleniti. Rezilo je bilo tik do ročaja pobri-zgano z rdečimi progami.

Ko so dvignili generala, se je sto-kajoč zgrudil nazaj na tla in se znova onesvestil. Dobil je dva vhodljaja s sab-

c LJUDSKO VSEUČILIŠČE. V ponedeljek 7. t. m. predava ob osmih zvečer v fizikalni sobi deške meščanske šole g. profesor dr. Roman Savnik o znanem kartografu Jovanu Cvijiću, ki je mnogo raziskoval tudi slovensko zemljo. Predavatelj nam pokaže tudi razne skioptične slike iz naše domovine. Upamo, da bo to zanimalo vse sloje in da bo predavanje zelo obiskano.

c PODRUŽNICA JUGOSLOVENSKE MATICE V CELJU bo imela svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 24. marca t. l. ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Tajniško poročilo. 3. Blagajniško poročilo. 4. Volitev novega odbora. 5. S. Slučajnosti. — Ker je Jugoslovenska Matica ena izmed najvažnejših in glavnih narodnih korporacij, prosimo umevanja s strani občinstva ter polnoštevilne udeležbe. — Odbor.

c ZA ONE, KI IGRAJO TENIS. Sportni klub v Celju vabi vse, ki igrajo tenis, da bi poravnali svoje članske obveznosti do 10. t. m. pri gospodu T. Ravnikarju v trgovini na Kralja Petra cesti. Članarine je 40 dinarjev na leto, prispevek za sekcijo znaša 250 dinarjev, vpisnina pa enkrat 100 Din. Za oskrbnika igrišča se plača 15 dinarjev na mesec. Vsa pojasnila se dobe pri g. Ravnikarju.

c PLESNI KROŽEK V CELJSKEM DOMU. Člani in članice krožka so vabjeni za v četrtek ob 8. uri zvečer v restavracijo Celjskega doma na razgovor. Treba bo pregledati račune in sklepati kaj se naj ukrene. Ti sklepi bodo neizpremenljivi.

c Preselitev odvetniške pisarne. Odvetnik g. dr. Alojzij Goričan se je preselil s svojo pisarno v prvo nadstropje Narodnega doma ob Ljubljanski cesti.

c Po svetu so šli trije učenci deške meščanske šole, ki so dobili slaba spričevala. To so: Josip Gaber iz Trnovelj, Franc Jošt iz Megojnice in Frančišek Rosner iz Liboj, vsi trije v tretjem razredu. Odšli so v četrtek zjutraj peš do Rimskih Toplic, kjer so se vsedli v vlak in se odpeljali do Litije. Prva dva sta imela približno 200 dinarjev s seboj. Iz Litije so odšli vsi peš proti Ljubljani. Rosnerja pa je zgrevalo in se je vrnil v Celje. Gaber in Jošt sta se izrazila, da pojdeta v hribe in se vdinjata pri kmetih za pastirje. — Sedaj čujemo, da se je Rosner že vrnil v šolo, dočim Jošta še ni. Gaber pa je obesil šolo na klin.

c Gradbeno gibanje. Z zidanjem so že zopet začeli. Na sv. Jožefa hribu si gradi stanovanjsko hišo davčni nadzornik g. Žumer, na parcelah Spošne gradbene zadruge pa se prične v prihodnjih dneh graditi tretja hiša. Tudi pri stavbi nove okoliške šole so že zopet pričeli z delom.

c Nabavljalna zadruga drž. nametščencev bo imela svoj redni občni zbor dne 15. marca ob pol 20. v Narodnem domu.

ljo — enega v stegno, drugega skozi pljuča.

Vohun je odrezal še najboljše. Imel je zlomljeno desno roko, drugače pa sploh ni bil bolj ranjen, kot bi bil pri navadnem pretepu. Bil pa je ves omamljen in menda sploh ni vedel, kaj se je dogodilo. Vstrašil se je ljudi, ki so prišli na pomoč, in se branil z nerazumljivim jecljanjem. Obraz mu je bil celo pod buškami in krvavimi madeži mrljsko bled.

— Mož nikakor ni zblaznel — je odvrnil štabni zdravnik na neko vprašanje, samo strah ga je tako silno prevzel. Kdo je? —

Tassman se je oglašil. Tu se mu je edino enkrat v življenju nudila ugodna prilika in povedal je vse in ni zamolčal ničesar, kar bi moglo čimbolj povišati njegovo važnost pri nočnem dogodku. Ko je končal in začel spet od kraja, ga že ni nihče več poslušal.

General se je medtem prebudil. Oprl se je na komolce, se ozrl, zagledal pri ognju čepečega vohuna, ki so ga zopet stražili, in rekel:

— Peljite moža na vežbališče in ga ustrelite! —

— Generalu se blede — je dejal v bližini stoječ oficir.

— Ne blede se mu — je odvrnil prvi štabni častnik. Imam iz njegovih rok sporočilo, ki se nanaša na to zadevo; Hasterlick — pokazal je na mrtvega

c Razširjenje Benjamin Ipavčeve ulice se izvršuje sedaj do javne bolnice. Ulico pa razširijo še dalje. Radi tega bo odstranjen del poslopja upraviteljstva bolnice in del vrta. Tako regulirana ulica bo sposobna za promet, ki se vrši na njej. S tem pa dobi ta del mesta tudi čisto drugo lice.

c Dražba lovišča. Dne 19. marca ob poldeseti dopoldne bo pri srezkem poglavarju v Celju javna dražba občinskega zakupnega lovišča občine Sv. Jeronim v približni izmeri 3413 ha za zakupno dobo od 1. aprila 1927 do 31. marca 1933 leta. Izključna cena Din 2000. Dražitelji morajo biti člani Slovenskega lovskega društva. Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri srezkem poglavarju v Celju, med uradnimi urami.

c Razpis dobave. Okrajni zastop celjski razpisuje dobavo oziroma navoz gramoza na posamezne okrajne ceste za leto 1927 potom ponudb do 15. marca 1927. Natančnejši pogoji so na vpogled v pisarni Vodnikova ulica št. 9 v Celju med uradnimi urami.

c Dobava mesa. Uprava javne bolnice v Celju razpisuje ponovno dobavo mesa za 1. polletje 1927. Natančnejše v oglašju.

Kino.

MESTNI KINO. Ponedeljek 7. in torek 8. marca: »Nero, tiran Rima«. Monumentalen velefilm v 10 dejanjih iz časov rimskega cesarja Nerona. — Sreda 9., četrtek 10. in petek 11. marca: »Črni petek«. (»Polom svetovne banke«.) Velicasta drama v sedmih dejanjih po slovitom romanu Hugona Bettauerja. V glavnih vlogah Alfred Abel, Margerete Schlegel, Herman Picha, Margarete Kupfer in Hans Albers.

KINO GABERJE. Ponedeljek 7. in torek 8. in sreda 9. marca: »Florentinski goslač«. Prvovrstna filmska senzacija. V glavnih vlogah Conrad Veidt, Elizabeta Bergner in Walter Rilla.

Nove tržne cene.

Tržne cene v Celju od dne 1. marca 1927 naprej: (V Din.) Govedina: V mesnicah I. vrste volov 15—17, II. vrste 14—16, na trgu I. vrste 14—16, II. vrste 12—14, III. vrste kravje meso 8—10, v ampov 6—8, pljuč 6—8, jeter 6—8, ledic 6—8, loja 8—10. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 16—18, II. vrste 15—17, jeter 15—, pljuč 13—. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 25—, II. 22—50, pljuč 15—, jeter 20—, glave 14—, slanina I. 22—50 II. 22—, na debelo 21—50, masti 24, sušene slanina 24, 1 kg šunke 32—50, prekajenega mesa I. 27—30, II. 27—50, 1 kg prekajenih parkljev 7—50, 1 kg prekajene glave 15—, 1 kg jezika 30—. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa 5—. Klobase: 1 kg krakovskih 30— do —, 1 kg debrecinskih 40— do —, 1 kg hrenovk 32— do —, 1 kg safalad 25— do —, 1 kg posebnih 30— do —, 1 kg tlačenk 20—, 1 kg svežih kranskih 40—, 1 kg suhih kranskih —, 1 kg braunšviških 20—, 1 kg salami 90—. Perutnina: (1 komad), piščanec majhen —, večji —, kokoš 30 do 35—, petelin 30—35—, raca 30, gos 50, puran 100 do —, domač zajec, manjši 15—, —, večji 25—, —, —.

generalnega profosa — je dal isto polvelje in bogme — izvršeno bo. —

Čez deset minut je klečal narednik Parker Adderson od severne armade — filozof in ironik — v mesečini na vežbališču, prosjačil v zmešanih besedah za življenje in bil ustreljen.

Ko je v nočnem zraku polnočne ure salva odjeknila, je odprl general Clavering, ki je v rdečem svitu tabornega ognja ležal bled in tih, svoje velike, plave oči, prijazno pogledal svojo okolico in rekel:

— Kako je vse mirno. —

Zdravnik je pomenljivo in resno pogledal prvega štabnega oficirja.

Ranjenceve oči so se polagoma zaklopile in tako je ležal par trenutkov. Potem je neizrekljivo mil smehljaj spreletel njegovo obličje. S trudnim glasom je še rekel:

— Mislim, to je smrt. —

In je zaspal za vedno.

Najboljša med najboljšimi je

INDIAN PASTA

En sam poskus, stalna uporaba!

Divjačina: 1 kos, divji zajec — do —. Ribe: 1 kg krapa 20—, 1 kg ščuke 23—. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka na trgu 2—50, — 3—, 1 liter kisle smetane 1—, 1 kg surovega mesa 44—, kg čajnega masla 60—, 1 kg masla 36—, 1 kg bohinskega sira 42— do —, 1 kg trapistovskega 28— do 60—, ementalkega 60—80, sirčka 12, 1 jajce 1—125. Pijače: (1 liter) starega vina — do 20—, novega 12— do 16—, piva 9—, žganja 30— do —. Kruh: 1 kg belega kruha 6—, 1 štruca v teži do 80 dkg 5—, 40 dkg 2—50, 1 kg črnega kruha 5—, 1 štr. do 100 dkg 5—, štr. 50 dkg 2—50, zemlje 5— do 6 dkg 0—50, 11—12 ok 1—. Sadje: 1 kg luksuznih jabolk —, jabolk I. —, jabolk II. 6— marelic —, kg orehov —10, kg sušenih orehov 36—, kg sliv — kg češpelj — kg suhih češpelj 6—10—, suhih hrušk 8—. Specerijsko blago: (1kg) kave Portoriko 72—, kg kave Santos 56—, kg kave Rio 48—, pražene kave I. 84—, II. 70—, III. 60—, belega sladkorja (kristal) 15—50, v kockah 17—0, kavne prmesi 22—, riža I. 12—, II. 9—, (1 liter) namaznega olja 22—, olivnega olja 26—36, bučnega olja 17—, vinskega kisa 3—, navadnega kisa 2—, petroleja 7—, spirita denat 14, soli morske 3—50, fine 4, čelga popra 56—, mletega 58—, paprike 48—, sladke paprike 68—, testenin I. 1—, II. 11—, III. 16— do 18—, ka bida 7—50. Mlevski izdelki: (1 kg) moke št. 00 54—, 0 53—, 2 51—, 4 48—, 5 44—, 6 4—, 73/4 2—50, ržene moke 4—, kaše 5—40, ješprenja 4—60, otrobov 1—50 do 1—80, koruzne moke 2—40, koruznega zdroba 3—20, pšeničnega zdroba 5—70, ajdove moke I. 6—0 ovsenega riža 6, na drobno pri kg po 20 para več. Žito: (cent.) pšenice 340—340, rži 250—260, ječmena 250—, ovs 220—230, proša 250, nove, sušene koruze 215—225, ajde 300, fižola 350— do 450—, graha 1300, leče 6—0—. Kurivo: (q) Trboveljski 42— do 44—, Zabukovski 44— do 48, ružavi 20—25, m' trdih drv 120, q trdih 38, q mehkih 28 m' mehkih 160. Krma: q sladkega sena —, pol sladkega 80, kislega sena 70, slame 50 do —, prešana vola 8. Zelenjava in gobe: 1 kg glavate solate Ital. 16—, do —, 1 kom. strcnate — do —, 1 krožnik motovilca 2—, 1 kg radiča 20—, poznega zelja 7, kislega 5, ohrovt 3—4, karfiol 9, 1 komad kolerabe — do —, 1 kg špinate 20—, 1 paradiznikov —, 1 komad kumare — do —, 1 kg kumaric za vkisovanje —, 1 komad buče — do —, 1 kg graha v stročju —, 1 liter luščenega graha —, 1 krožnik fižola v stročju —, čebule 4—5, česna 10. Krompirja 2 kromp. d.b. —, 1 komad repe — do —, 1 krožnik kisle repe 1—50 1 komad jurčki — do —, 1 kg čaja 60— do 140—, 1 kg marmelade 17, 24, 3—, kg kvasa 28—, sveč 18—, medu 30—35, voska 30—35.

Širom domovine.

š ŠTEFICA VIDAČIĆ — MISS EUROPA. Zagrebška agencija »Fana-meta« je prejela od svoje direkcije v Berlinu vest, da je ostala Štefica Vidačić definitivno zmagovalka ne samo med lepoticami naše države, temveč je odnesla zmago in glavni angažman z mesečno plačo 25.000 Din tudi kot prva lepota iz vseh držav, ki so sodelovale v zadnji tekmi za filmske dive. Sedaj se Vidačićeva vrne v Zagreb, ker je film, v katerem je morala nastopiti že v delu. Prvi film, v katerem dobi važno vlogo, pa bo izdelan šele letošnje poletje.

š III. KNJIŽEVNA TOMBOLA JUGOSLOVENSKE MATICE. Dne 4. t. m. sta bili izžrebani prvi dve številki, in sicer 34 in 7. Kdor je zadel obe številki v eni vrsti, t. j. ambo, naj pošlje dotično tablico na naslov Jugoslovenska Matica, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7/II in naj javi obenem svoj naslov. S temi številkami bo nemara zadetih več amb nego je dobitkov. V tem primeru se bo vršilo dne 10. t. m. še podrobno žrebanje za dobitke. Zato je poslati tablice najkasneje do 9. t. m.

š DOMAČE LEKARNE NA ŽELEZNIŠKIH POSTAJAH. Generalna direkcija državnih železnic je odredila, da si morajo železniške postaje nabaviti domače lekarne. Beograjska direkcija državnih železnic je že naročila male lekarne in sanitetni material.

š NAŠ NOVI KONZUL V CELOVCU. Za konzula v Celovcu je imenovan g. Niko Mirošević, dosedanji sekretar poslanstva na Dunaju.

š ZOOLOŠKI MUZEJ IN VRT ZA JUŽNO SRBIJO. Po nalogu prosvetnega ministrstva ureja dr. Stanko Karaman v Skoplju zoološki muzej, ki je začasno nameščen v posebnem oddelku Prosvetnega doma. Že nekaj časa se vestno zbira in preparira zoološki material iz Južne Srbije. Do jeseni bodo zbirke že toliko popolne, da se bo v oktobru lahko izvršila svečana otvoritev muzeja. Obenem namerava mestna občina Skoplje v svojem parku na Ididiji urediti zoološki vrt, v katerem bodo zastopane vse vrste živali iz naše države, pa tudi od drugod.

š REGULACIJA VELIKIH REK. Vprašanje regulacije Dunava, Save in Drave je postalo zopet aktualno. Te dni

se bo vršila seja ekonomsko-finančnega odbora, na kateri se bo razpravljalo o regulacijskih načrtih. Ker so potrebna za regulacijo velika denarna sredstva, razmišlja vlada o najetju večjega zunajega posojila, ki bi se porabilo izključno za regulacijo.

š NESREČA NA MORJU. V bližini otoka Visa se je pripetila te dni težka nesreča. Z motornim čolnom finančne kontrole so odpuli na izvid preglednik finančne kontrole Gabeja in dva finančna stražnika. Z njimi se je vozil tudi mesar Bulja. Čoln je vozil s srednjo hitrostjo. Nenadoma ga je močan vetrovni sunek prevrnil. Tri osebe so utonile, rešil se je le preglednik Gabeja.

š HČERKA USTRELILA MATER. Na Cetinju je 18-letna Anđija, hčerka Radovana Perića, z vojaško puško ustrelila svojo mater, baje zato, ker je živela z njo v vednem prepiru. Tamkajšnje prebivalstvo je mnenja, da deklica ni povsem normalna.

š DRUŠTVA IN ORGANIZACIJE. POZOR! Dne 26. maja 1927, na Vnebohod, se bo vršilo v Petrovčah slavnostno odkritje spominske plošče vsem padlim vojakom lavantinske škofije. Društva in korporacije se prosijo, da to vpoštevajo ter na dan 26. maja ne prirejajo nobenih konkurenčnih prireditev. Vsa društva se tudi prosijo, da se po možnosti udeležijo lepe spominske slavnosti v Petrovčah.

š SMRT ČRNOGORSKEGA SERDARJA VUKMANOVIĆA. Prošlo sredo je umrl v Subotici po kratki boleznici za gripo črnogorski serdar in rezervni kapetan Miloš Vukmanović. Pokojnik je sodeloval v vseh vojnah od l. 1875. dalje ter se je zlasti odlikoval v balkanski vojni, vsled česar je prejel mnogo najvišjih črnogorskih in srbskih odlikovanj ter naslov serdarja. Več let je bil perjanik pokojnega kralja Nikole. Vukmanovićeva pogreba se je udeležila skoro vsa Subotica.

š OD OBMEJNE STRAŽE OBSTRELJEN. Preužitkar Jože Jarc iz Selnice ob Dravi je bil na obisku pri svoji sestri v Lučah onkraj državne meje. Na povratku ga je ustavil obmejni stražnik, ker je nosil nekaj sladkorja in par zavojev vžigalic. Ker Jarc na poziv ni obstal, je stražnik streljal in ga zadel v desno stegno. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

š STROGA OBSODBA ZA PONEVERBO. Pri zagrebškem sodišču se je vršila razprava proti bivšemu ravnatelju karlovške mestne hranilnice Martinu Šariću, ki je bil obtožen radi poneverbe. Obsojen je na 8 let težke ječe in povračilo sodnih stroškov. Njegov zagovornik je prijavil ničnostno pritožbo. Martin Šarić je kot ravnatelj mestne hranilnice poneveril 188.000 dinarjev.

Razgled po svetu.

r Povsod fašistovski znak. V smislu sklepa vodstva fašistične stranke morajo razen časopisja prve skupine, torej režimu popolnoma zvestega, imeti liktorski sveženj na svojih napisih tudi vse sportne organizacije, ki so razen katoliških skavtov vse v fašističnih rokah.

r Kongres proti pušenju tobaka. Meseca julija se bo vršil v Pragi mednarodni kongres proti pušenju tobaka. Na kongresu bodo zastopane vse evropske države. Tudi naša država pošlje svoje delegate.

r Rodbinska tragedija v Berlinu. V Berlinu se je na pusti terek odigrala rodbinska tragedija, ki spominja na tragični konec dunajskega opernega pevca Grosavesca. Marija Ratzlaw, žena trgovca in hišnega posestnika je iz ljubosumnosti ustrelila svojega moža Walterja. Sprva je fingirala samomor, med zasliševanjem pa je zašla v protislovja in je končno skesano priznala, da je moža ustrelila med spanjem. Izvedela je, da je imel njen mož ljubavno razmerje z neko drugo žensko in to jo je napotilo k obupnemu dejanju.

r Italijanska revolucija v Albaniji? Newyorški list »Times« prinaša alarmantno vest, da pripravlja Mussolini v Albaniji začetkom aprila veliko revolucijo, ki ima namen, omogočiti Italiji uresničiti svoje tendence: vpostavitve italijanskega vojaškega protektorata v Albaniji.

Oglašujte v »Novi dobi«!

Ljudska prosveta.

I SLOVANSKA KULTURA V INOZEMSTVU. Dne 19. februarja je priredilo pariško francosko-poljsko združenje lepo uspelo proslavo poljskega pisatelja Vlad. Reymonta, avtorja slovitih »Kmetov«. Govorili so Rene Doumic, tajnik Francoske akademije, Le Goffic, bivši predsednik Društva francoskih književnikov in vseuč. profesor Schoef. — Poljski pisatelj Sieroszewski je odpotoval v London, kamor ga je povabil ondodni Pen-klub. — Dne 16. m. se je vršil na Dunaju koncert poljske glasbe s sodelovanjem poljskih umetnikov. — Reprezentativen koncert najnovejše poljske glasbe bo prihodnje dni v Parizu pod pokroviteljstvom društva »La Musique vivante«.

I TUBERKULOZA dr. Vase Saviča. Kot III. del Socialne medicine dr. Andrija Štamparja je izšla ta knjiga. Podaja nam vse, kar moramo vedeti o jetiki kot socialni bolezni. Dr. Štampar nam v predgovoru pove, da je ta knjiga izšla pred izvajanjem široko zasnovanega programa za pobijanje jetike v naši državi. Če se bo ta boj proti jetiki vršil s tako natančnostjo, s takim poznavanjem razmer, obogaten s tolikimi izkušnjami, ki nam o njih govori ta knjiga, potem vemo, da bo boj uspešen. Knjiga je v naši državi edina, vendar tudi večji narodi niso v posesti tako kratko in jedrnat in obenem popolno pisane knjige kot je pričujoča. Podaja nam čisto jasno vse, kar nas zanima iz socialnega stališča o jetiki. — Zelo kritično razmotri I. del etijologijo. Odnose med jetiko na eni, ter gmotnim stanjem, hrano, alkoholizmom in življenjskim načinom na drugi strani. Ne podaja nam direktnih zaključkov, ampak prepušča to inteligentnemu čitatelju — za katerega je knjiga namenjena. Še bolj važen pa je IV. del: terapija jetike, kjer pisatelj opraviči socialno terapijo te bolezni in nam pove na kakšen način je organizirana socialna terapija jetike ter nam tako tudi naznači s kakšnimi srestvi in nakakšne načine homo v naši državi vodili ta boj. Kritično in objektivno zopet premotri uspehe dosedanjega načina boja proti jetiki in naznači nove načine, ki so nekateri bolj, drugi zopet manj uspešni. H koncu nam pove še, kaj se je na tem polju doslej pri nas storilo in kaj je še treba. Knjigo priporočamo vsem čitateljem, ki se že bolje spoznajo v zdravstvenih vprašanjih. Tiskana je v latinici, na 200 straneh v obliki 16 × 24, na finem papirju. Naroča se pri Drž. higienskem zavodu v Ljubljani in stane 25 dinarjev. Obenem z naročilom je vpsolati denar.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Em. Lilek.

Henry Fordov „Mednarodni Žid“.

(Predavanje na celjskem Ljudskem vseučilišču.)

L. 1920. izdal je H. Ford v Dearbornu svoje 350 strani obsegajoče delo z gore navedenim naslovom. Zakaj? »Ker židovsko vprašanje že dolgo obstoji v Združenih državah S. Amerike, ker se židovstvo razširjuje v ameriško življenje in ker treba zaradi tega to vprašanje rešiti. Židje niso samo dobili gospodstvo v financijah in trgovini, niso si samo prisvojili politično moč, monopolizirali vse življenske potrebščine in podvrgli ves tisk samovoljnemu vplivanju — židovstvo se tudi vsiljuje v ameriško prosveto in postaja tako življensko vprašanje za amerikanstvo. Ono meče svoje lovke tudi v Južno Ameriko in postaja tako nevaren činitelj v panamerikanskih odnosih. — Židje so oni, ki organizirajo vse dobro premišljene prevrate in nemire po svetu in tako ne dajo narodom, da pridejo do mira.

Ta knjiga je začasna dovršitev razmišljanja o židovskem vprašanju. V njej pričemo članke, ki so bili natisnjeni v »Dearbornu Independentu« do oktobra 1920.

Z izdajo naše knjige smo hoteli svet seznaniti s činjenico, ker pa s to knjigo še ni problem izčrpno razsvetljen, sledile še bodo druge publikacije. Tako piše Ford v predgovoru.

Njegov spis »Mednarodni Žid« je izšel 1921—1922 v nemškem prevodu v nakladi Hammera na Lipskem, in sicer že v 28. izdaji. V predgovoru Hammer-Verlaga čitamo: »Ta spis še bo v kratki bodočnosti od velike zgodovinske znamenitosti.

Še pred enim letom ni smel v Združenih državah S. A. nobeden časopis, nobeden dnevnik, nobeden govornik, nobeden književnik rabiti besede »Žid«, razven v pohvalnem smislu. Kar ves svet ni znal: Amerika je bila več podložena židovskemu kapitalu kakor katerikoli druga zemlja. In to pomeni tudi duševno in politično podvrženost. In glej! meseca maja 1920 napisano je bilo prvo poglavje te knjige v uglednem tedniku »The Dearborn Independent«, ki se glasi: »Žid po značaju in v pridobitnem življenju«. Prva odkrita, stvarna, dostojanstvena in prijazna kritika židovskega bitja in delovanja v časopisu, ki je štel 200.000 bralcev. Židje so bili osupljeni in niso vedli kaj storiti. Ali stotisoči Anglosasi so čutili to literarno razpravo kakor rešitev od zadržljive zakletve. Namah so spoznali: Naša zemlja je izdana, prodana in zarobljena! Nato so se Židje oglašali s klevetami, psolkami, kriptovorenjem i. dr., ali ni z enim dokazom, da so navedeni podatki neresnični. Zaslepljeni duhovniki in političarji so tekmovali v tganjanju z Židi o »nekrščanskem proganjanju« o »navalu na enakopravnost plemen« itd.

Da bi dosegli svetovno gospodstvo rabijo Židje mojstorsko devizo: Divide et impera (Deli in vladaj). Ne samo vsaki pojedini narod so razdelili v svoje svrhe v različne, nespravljive, sovražne skupine, ampak celo celi narodi so morali v isti namen žrtvovati svojih najboljših ljudi v medsebojnem klanju. Svetovna vojna zahtevala je več mrtvih kakor je Židov na celem svetu. — Kdor se je njim v bran postavil, bil je uničen. Rusija bi morala biti opomin celemu svetu. Svetovna vojna je imela kronati svetovno gospodstvo Židov; Rusija je bila dana v kremplje boljševikov, Nemčija pogažena, vse zemlje (razven Amerike), tudi zmagovalne, globoko zadolžene, povsod beda in zmešnjava, povsod izdajalske od Židov podkupljene kreature na čelu držav — vse kakor so si Židje želeli. Ali na Francoskem in Angleškem so spoznali in tudi javno govorili: Svetovna vojna je bila židovska vojna! Vsi narodi so se izkravali, samo Židje so odnesli zvenkečo dobit. Ta spoznaja pa bo tudi rodila rešitev židovskega vprašanja. Vsi narodi se bodo združili v antisemitizmu in to bo prava narodna zveza, ki bo razbila židovsko moč. Hvala za rešitev človeškega roda in človečanstva pred sigurnim propadom pripada pogumnemu činu Henryja Forda, ki je tako postal prvobitni osvobodilni pokret v Ameriki. Brez njega bi človeštvo palo v obroč svetovnega židovskega gospodstva. Krepi amerikanski duh in njegova odločna volja ne bosta zaostala na pol poti — on bo rešil židovsko vprašanje. Še le po tej rešitvi bo sledilo pravo izmirenje narodov.

Mnoga poglavja Fordove knjige se bavijo s takozv. »Protokoli zionskih modrijanov«. Židje so molčali o tej knjigi, kakor dolgo je bilo mogoče. Potem pa so izjavili, da je to knjigo napisal ali zločinec ali pa blazen človek. Nema valjda sumnje, da so protokoli iz židovske fabrike. Najpozneje l. 1905. je v njih izdelan program za židovsko osvojevanje gospodarske, politične in duševne premoči, kakor se je dozdej točka za točko tega programa izvršila.

(Dalje.)

Občni zbor Narodne čitalnice.

V čitalničnih prostorih Narodnega doma je 3. marca ob devetih zvečer napovedal g. dr. Juro Hrašovec 65-letnemu bojevniku, Narodni čitalnici v Celju, sklepčnost občnega zbora. Povdarjajoč vsestransko prilike in nepravilke, v katere je zašlo društvo, je pozval tajnika, da prečita zapisnik zadnjega občnega zbora.

Za minulo poslovno leto je podal tajnik Čepin naslednje poročilo:

Na vsakokratnih predvojnih občnih zbora Čitalnice je bilo članstvo vajeno, slišati iz tajnikovega poročila le razveseljive podatke tako glede družabnega življenja kakor glede kulturnega

razmaha. Pod okriljem Čitalnice so se uprizarjale v Narodnem domu gledališke predstave, bogata knjižnica je nudila celjskim Slovincem dovolj čitiva in v društveni sobi je bila na razpolago cela vrsta časopisov. Ker ni bilo v mestu prostorov, dostopnih Slovincem, so se le ti shajali v prostorih Čitalnice. Z našim osvobojenjem so se odprla vrata vsem kulturnim ustanovam in društvom, delokrog Čitalnice se je temeljito zmanjšal.

Čitalnica je bila še do koncem minulega leta naročena na tri dnevnike: »Jutro«, »Slovenski Narod«, »Slovenec« in na več drugih časopisov, leposlovnih in strokovnih listov. Upažalo se je že par let, da je izmed članov le malo reflektantov na časopisno čtivo. Zadnje leto je bilo starih takih obiskovalcev le pet. Stroški za časopisje so daleč presegali dohodke Čitalnice in tako je moral odbor hočeš nočeš časopisje z letošnjim letom ukiniti. Umevno, da ni kazalo, vzdrževati še v naprej Čitalnične prostore.

Čitalnico je pa posečalo mnogo nečlanov, katerim gmotne prilike niso dopuščale, da bi si naročili kak časopis. Rado bi se jim ustreglo, toda vsled malenkostnih dohodkov društva je bilo nadaljno naročanje časopisja izključeno. Odbor je v lanskih sejah o tem razmotrival in skušal temu odpomoči na ta način, da bi se iz dohodkov gledaliških predstav v Narodnem domu na eni strani spolnjevala knjižnica, na drugi strani pa omogočilo vzdrževanje časopisja. Društvu se je posrečilo dobiti nekaj dobrih diletantskih moči. Prva gledališka predstava je bila 21. oktobra in sicer Finžgarjeva »Veriga«, tej so sledili 12. decembra dr. Štolbe »Stari grehi«. Obisk prve je bil skrajno nezadovoljiv, obisk druge neprimerno boljši. Razume se, da je bila prva uprizoritev deficitna, medtem ko je druga izkazala že nekaj prebitka. Ako bi se bilo po tej poti nadaljevalo, ni dvoma, da bi bila Čitalnica tudi v tem pogledu gmotno uspešna. Občinstvo iz najbližje okolice bi se polagoma navadilo na naše predstave, kar bi bilo končno le odbravati. Na kak poseben obisk iz mesta samega se itak nikoli ni računalo, saj se ne poseča niti predstav Dramatičnega društva v mestnem gledališču, ki razpolaga z zelo dobrimi igralci. Diletantinje in diletanti, ki so pri Čitalnici sodelovali, so bili z vnebo pri delu, njihovo sodelovanje je bilo za vso sezono zagotovljeno. Toda takozvani »ozirji« so ponovnim uprizoritvam ustavili pot.

Čitalnica je prirejala vsakoletni Miklavžev večer. Davek na take prireditve je tako visok, da je tam, kjer ni zadostno število aranžerjev, ki bi skrbeli za prepotrebno reklamo in njej primerni užitek, neuspeh že v naprej zagotovljen. In tako je morala z lanskim letom opustiti to vsakoletno prireditev in jo prepustiti drugim.

Stanje članstva se je od lani znižalo na 103. Upadek članstva je razumljiv. Čitalnica mnogim ničesar ne nudi, ne poslučujejo se njene knjižnice, ne reflektirajo na časopisje. Toda na žalost moram konstatirati, da so med izstopivšimi v prvi vrsti oni, ki so se vsa leta po vojni marljivo posluževali čitalničnega časopisja za boro 12-dinarsko letno članarino. Ravno radi teh je prišla Čitalnica v denarne zadrege, zato je tudi vsaka diskusija o njihovi ozko-grudnosti odveč.

Čitalnično delo obstoji danes le še v njeni knjižnici. Mesto je ustanovilo lastno knjižnico. Oni, ki so to idejo sprožili in jo uresničili, storili so gotovo visoko kulturno nalogo. Toda kdo jamči, da bodo tudi v bodoče načelovali mestni upravi možje slovenskega porekla, katerim je kulturni razvoj našega naroda v resnici pri sre. Z opustitvijo čitalnične knjižnice odnosno njene predaje se tedaj nikakor ne smemo prena-gljiti. Politične prilike so žal take, da nikoli ne vemo, če ne bo čez eno uro slabo, kar ravnokar smatramo za dobro.

Čez 14 dni dopolni Čitalnica 65. leto svoje starosti. Celih 65 let plodnosnega dela. Njeni ustanovitelji so najodličnejši rodoljubi, ki jih krije že davno domača gruda. Predsedovali in sodelovali so pri Čitalnici duševne kapacitete, katerih imena neprestano srečava v zgodovini narodnih bojev zadnjih desetletij 18. veka. Med častne članke šteje vladiko Strossmajerja in druge. Zdi se mi, da je Narodna čitalnica

celjska 19. marca 1862 rodila naciionalno zavest, jo okrepila vse dotlej, dokler se iz nje ni razvila tista naciionalna sila, ki je dala leta 1920. Celju prvega slovenskega župana. Iz celjske Čitalnice so nastala pred desetletji in pozneje društva, s katerimi so morali naši narodni nasprotniki vsikdra ne le računati, temveč so se jih tudi bali. — Narodna čitalnica, siva starina celjska, je lahko upravičeno ponosna, da se more hvaliti le z dobrim. In karkoli je kdo dobrega storil, ostane večno. Zdravo!

Blagajnik g. Tone Grobelnik je poročal o gmotnem stanju društva. Do-hodkov je bilo 11.237.01 Din, izdatkov 10.335.21 Din, gotovina na dan občnega zbora 901.80 Din. — Podelil se mu je absolutorij.

G. knjižničar Rom navaja v vseh podrobnostih stanje knjižnice in obisk iste. Za trud se mu izreče zahvala.

Predsednikom je bil izvoljen gosp. dr. Juro Hrašovec, v odbor gospa Marica dr. Sernečeva, gg. Emilijan Lilek, Karol Bervar, Ignac Cimprich, Viktor Rom, Tone Grobelnik, Karol Perc in Frnajo Čepin. Namestnika dr. Karol Laznik, Mirko Bele, rač. pregl. Drago Kralj in Rudolf Stermecki.

Čitalnica si nabavi s 1. aprilom časopisje, skraja nekoliko v omejenem obsegu. Članom bo soba zopet ves dan na razpolago. O vseh ostalih predlogih bo obravnavala prihodnja odborova seja. — Č.

Skiopitično predavanje „Skale“.

V četrtek je bilo dvojno predavanje turistovskega kluba »Skala« iz Ljubljane in sicer popoldan za mladino in zvečer za ostale. Predaval je predsednik »Skale« gosp. prof. Janko Ravnik. Celjski zimski športniki sme Skalašem še prav posebno hvaležni za to predavanje. Znamo je, da se je med Slovinci zimski šport razvil v Celju še le zadnja tri leta. Malo nas je bilo, ki smo nosili rogovile skozi mesto. Nismo klonili. Če pridete pa sedaj pozimi na Celjsko kočo, ki je bila pred leti zapuščena, ne boste skoro našli prostora, toliko je smučarjev.

Vsebinska predavanja je kratko sledeča: Namen predavanja je bil, da propagira zimski šport, kot enega najlepših med vsemi drugimi. Kdor ne pride pozimi na hribe, ne ve, da je v tem času narava najlepša in največja častnejša. Ona je stvariteljica tolikih krasot, da si tega niti predstavljati ne moremo. Pozimi zamore v gore le smučar, kajti v globokem snegu ne gre brez drugih pripomočkov. Ko se smučar nekoliko izvežba, smučji sploh ne čuti kot težo, ampak le kot sredstvo, da se lahko povzpne na visoke gore. Razlika med turistom in smučarjem je velika. Turist hodi po markiranih in nadelanih potih (izvzemši plezalne ture) brez drugih neprilik. Zjutraj je že svetlo ob treh in še le ob devetih zvečer je tema, torej 18 ur časa. Smučar se vzpenja povprek brez poti, toda njegov dan je kratek. Od sedmih zjutraj do štirih popoldan, skoraj 11 ur. Če letnega turista doleti nezgoda, ali je drugače pri-moran prenočevati na prostem, ni to posebna nezgoda. Drugače je pri smučarju, če ga zaloti noč in nima zavetišča. Vsled tega mora smučar obvladati popolnoma tehniko, razven tega še mora biti dobro poučen o nevarnostih v gorah pozimi, posebno o plazovju. Smučar ne sme poznati strahu, toda imeti mora respekt pred naravo.

V nadaljnjem izvajanju poroča predavatelj, kako je prišlo do ustanovitve »Skale«. V Sloveniji je bilo pred vojno malo smučarjev. Ko pa je izbruhnila svetovna vojna, je zatreba še ono malo, kar je bilo. Vojna leta so nas smučarstvu odtujila. Ljudje so nekako posuroveli. Le težko se je takoj po vojni začelo smučarstvo zopet oživljati. Treba je bilo mnogo napornega dela, da se je spravilo smučarstvo pri nas na to stopinjo, kakor je že danes. To težko nalogo je prevzel nase klub »Skala«, in jo tudi izpolnil.

Leta 1922. je bil iz Sportske zveze preosnovan Jugoslovanski zimsko-sportski savez, ki je bil istega leta sprejet v Haagu v mednarodno smuško federacijo. Propagiral je intenzivno zimski sport, izvežbal je mnogo oficirjev, podoficirjev in vojakov v vojaških smuških tečajih v Kranjski gori. V Savezu je včlanjenih danes že 24 klubov.

Zvezna tiskarna v Celju

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Ceně zmerne!

Prepričajte se sami!

Najmoderneje urejena knjigoveznica

Domovina smučarstva so severne dežele. Tam so rabili smuči in krplje kot prometno sredstvo. Sibirija, posebno severna, je dežela večnega snega in leda. Tam so že pred 1000 leti rabili smuči kot prometno sredstvo, da so se zamogli preskrbovati z živili in drugim. Kot šport se smučarstvo omenja v zgodovini l. 1555. po Kr. r. Domovina smučarstva, med Slovenci so Bloke na Notranjskem. Prvo poročilo ima Valvazor iz 17. stoletja, da so rabili Bločani smuči kot prometno sredstvo. Toda izpopolnili se niso nič, ker imajo še danes bolj primitivne smuči. Prva večja smučka tekma se je vršila l. 1873. na Norveškem. Na Švedskem in Norveškem se je smučarstvo najbolj razvilo. To je umljivo. Imajo zelo dolge zime in s tem veliko časa za vežbanje. Polagoma se je ta šport zelo razvil. Gojiti so se začele razne panoge smučarstva, in sicer skakanje, tek na daljavo in umetno smučanje. Alpsko smučanje se je najbolj razvilo po vojni v Švici in na Tirolskem. Znana so imena Hannes Schneider, Dr. Bader, Höck in drugi. Da se je pri nas začela gojiti zimska alpinistika, je velika zasluga Zimsko-sportnega saveza, ki je vodil propagando in »Skale«. S krasnimi posnetki so vzbudili Skalaši v marsikom željo, naučiti se smučanja, da ni se zamogel sam prepričati o krasoti naših planin v zimskem času.

Prvi neuspehi pri vežbanju naj ne ustrašijo novince. Najprvo se vsak nauči pasti. »Pika« (smučarska) pomeni odtisek gotovega dela telesa, ki je tem večja, čim bolj pade. Po »pikah« pride vse drugo na vrsto in tudi težko pričakovana kristjanija, telemark in druge takšne figure, ki se jih mora znati.

Predavanju so sledile skioptične slike iz alpinske turistik in smučarstva. Slike so krasne in naravnost mojstersko delo. Vsak ljubitelj fotografije ve, kako je težavno v gorah ujeti na ploščo lep motiv ali prizor. G. profesor Ravnik nam je vsako sliko pojasnil. Ne-smučarji so kar strmeli nad lepoto naših Alp. Videli smo zimske prizore od Rožnika preko Krvavca, Karavank

in gorskih velikanov okrog Kranjske gore. Lepe so bile tudi slike iz Triglavskega pogorja, Triglav, Kredarica, Aleksandrov dom, Velo polje, dolina Triglavskih jezer in druge.

G. predavatelj je končal skioptično predavanje z obljubo, da nam bode še kasneje predaval o smučarstvu posebej, kadar bode gradivo popolnoma pripravljeno. *Krajne.*

Sprejme se takoj priden in pošten

Učenec

v trgovino v Celju. Pismene ponudbe pod »Pošten« na upravo lista. 3-2

Ferlinc

v Šmarju pri Jelšah **proda** radi trajne bolehnosti: posestvo v trgu (nad 300 sadnih dreves), vinogradni posestvi Tinsko in Drevenik, kjer se pridelava najboljše vino celega sreza. Podrobnosti direktno. 3-3

Posojilnica na Vranskem

vabi svoje p. n. zadržnike k

rednemu občnemu zboru

ki se vrši **25. marca 1927 ob 2. uri pop.** v **njeni pisarni na Vranskem števil. 19.**

Dnevni red:

1. Poročilo načelnstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računa za leto 1926.
4. Poraba čistega dobička.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev načelnstva in nadzorstva.
7. Nasveti.

Občni zbor je sklepčen, če je zastopan vsaj deseti del deležev; ako tega ni, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki sklepa brezpogojno.

NAČELSTVO.

Lepo vinogradsko posestvo

3 orali vinogr., 3 orali travnik-sadonosnik, ca. 2 orala gozd, hiša, hlev, zidano, z opeko krito, krasna lega, 20 minut od Videm-Krško, se proda. Cena Din 125.000.—. Fr. Jager, realiteta pis., Celje, Dolgo polje 1.

Lepa 2 nadstr. hiša v Celju

se proda za Din 200.000.—. Proda se tudi hiša z veliko delavnico, lepim hlevom, vel. vrtom v Celju in več enodružinskih hiš v Celju in okolici. Fr. Jager, Celje, Dolgo p. 1.

Francoski pouk

podeljuje učiteljica z državnim izpitom in z večletno prakso. Vprašanja na upravo lista. 3-3

Premog

zabukovski, trboveljski in vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Oglašujte!

Dr. Alojz Goričan, odvetnik v Celju, Prešernova ul. št. 3

vljudno naznanja,

da je **preselil** s 1. marcem t. l. svojo odvetniško pisarno

v prostore Narodnega doma v Celju

I. na stropje, vhod z Ljubljanske ceste.

Uprava

Javne bolnice v Celju

razpisuje:

ponovno dobavo mesa za I. polletje 1927

V ponudbah je staviti stalne cene. Ponudbe se morajo kolkovati s 100 Din kolkom ter predložiti zapečatene upravi bolnice najkasneje do dne 14. marca 1927 do 12. ure opoldne. Vsa podrobna pojasnila se dobe pri Obrtni zadrugi mesarjev v Celju ali pri upravi Javne bolnice v Celju.

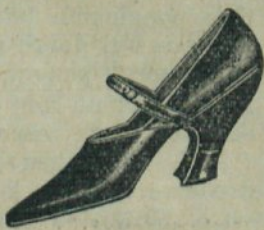

Dol

obvezo in pogledite te nizke cene čevljev: BOKS moški ameriški ali pol šimi 159 Din, BOKS nizki moški ali ženski 149 Din, damski ševr. 169 Din, damski lak 199 Din.

SANDALI 26 do 29 Din 48 — 30 do 36 Din 62 — 36 do 41 Din 81 — Izbira novih modelov vedno velikanska!

Veletrgovina **R. Stermecki, Celje.** Ogledajte si izložbo! Zbirajte listke za nagrado!

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omeji. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obreduje hranilne vloge po **6%**

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad **2.000.000 Din.**

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta
Celjska mestna hranilnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obresiovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.